

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Judecătorii

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Boris Talpă

Cu participarea grefierului

Tatiana Capațina

examinând în ședință de judecată publică, cererea depusă de avocații Rodion Tocan și Marian Bucătaru, care reprezintă interesele reclamantului Iurie Bejenaru, privind recuzarea judecătorului Ion Malanciuc, de la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de contestare depusă de Iurie Bejenaru împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 4 din 09 decembrie 2022 și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatului,

c o n s t a ț ă :

La 09 ianuarie 2023, Iurie Bejenaru a depus cerere de contestare împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, prin care a solicitat anularea deciziei Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 4 din 09 decembrie 2022 privind candidatura lui Iurie Bejenaru, candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, cu dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatului Iurie Bejenaru de către Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 179 din 27 octombrie 2023 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 29 din 29 martie 2022”, a fost modificată componența Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, în componența: Ion

Malanciuc (președinte), Oxana Parfeni și Aliona Donos (judecători). Membru supleant – Boris Talpă (judecător).

Examinarea cauzei cu participarea părților a fost stabilită pentru 10 noiembrie 2023, ora 10.00.

În cadrul ședinței de judecată din 10 noiembrie 2023, avocații Rodion Tocan și Marian Bucătaru, care reprezintă interesele reclamantului Iurie Bejenaru, au înaintat propunere de recuzare judecătorului Ion Malanciuc, în temeiul art. 52 și 202 din Codul administrativ.

În motivarea cererii depuse, avocații Rodion Tocan și Marian Bucătaru au indicat, că judecătorul Ion Malanciuc la data de 01 august 2023 și-a expus opinia în mod public cu privire la aprecierea probelor și și-a expus opinia pe marginea cauzelor pe care le-a judecat și anume, pe cauzele Cristina Gladcov, Angela Bostan, Sergiu Osoianu și Aliona Miron la examinarea cărora a participat. Astfel, judecătorul a reținut că „pe parcursul procesului de evaluare sarcina probațiunii trece asupra candidatului”, „neexercitarea dreptului riscă să ducă Comisia la concluzia că există dubii serioase că candidatul nu întrunește criteriile de integritate”, „transferul sarcinii probei nu numai că încalcă, dar și protejează dreptul candidatului”, „rațiunea trecerii sarcinii probațiunii către candidat a fost dezvoltată la nivel internațional”, „Comisia a respectat cu strictețe obiectul mandatului său, fiind explicită în dispozitivul deciziei”, „existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele art. 8, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată”.

Prin urmare, consideră că judecătorul Ion Malanciuc are o părere preconcepută asupra cazului dat, or opiniile formulate sunt identice pe toate cauzele (3-26/23, 3-1/23, 3-6/23, 3-9/23).

Menționează că, preconcepută este și constatarea judecătorului Ion Malanciuc precum că „orice concluzie în acest sens, precum că procedura a fost fundamental viciată prin erori grave de procedură admise de Comisie, este vădit nefondată și nu poate fi ca temei de contestare”.

Au specificat că, prin încheierile din 27 octombrie 2023 și 20 octombrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-au admis cererile de abținere a judecătorilor Viorica Puică și Mariana Pitic, Curtea Supremă de Justiție a constatat că, în cazul în care judecătorul are o poziție preconcepută pe caz, nu poate continua examinarea cauzei.

În cazul dat, partea reclamantă este în prezența unor îndoieli obiectiv justificate în privința judecătorului Ion Malanciuc, dar care pot viza și chestiunea opiniei sale personale.

În ședința de judecată, reclamantul Iurie Bejenaru, fiind legal citat nu s-a prezentat, dar anterior a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa (f.d. 74, vol.I).

Reprezentanții reclamantului, avocații Marian Bucătaru și Rodion Tocan, în ședința de judecată au susținut cererea de recuzare pe motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea acesteia.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtei, Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, avocatul Valeriu Cernei, a indicat că cererea de recuzare este neîntemeiată, solicitând respingerea acesteia. A reiterat că, eventuala admitere a cererii de recuzare a unui judecător pe temeiurile invocate,

ar duce la o practică vicioasă și ar da posibilitate petentului de a-și alege judecătorul întru soluționarea cauzei.

Examinând în ședință de judecată publică cererea depusă de reprezentanții reclamantului Iurie Bejenaru, avocații Rodion Tocan și Marian Bucătaru, privind recuzarea judecătorului Ion Malanciuc, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

Conform art. 14 alin. (4) din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022, în cazul abținerii sau recuzării membrului completului de judecată special, examinarea cererii respective se face de către ceilalți membri ai completului special, cu substituirea membrului a cărui abținere sau recuzare se discută de către membrul supleant. În cazul admiterii cererii de recuzare sau abținere, cauza se examinează cu substituirea judecătorului vizat de către membrul supleant.

Prevederile art. 14 alin. (6) al aceleiași legi, statuează că cererea de contestare a deciziei Comisiei de evaluare se judecă în conformitate cu procedura prevăzută în Codul administrativ, cu excepțiile stabilite prin prezenta lege, și nu are efect suspensiv asupra deciziilor Comisiei de evaluare, alegerilor sau concursului la care participă candidatul respectiv.

Prin urmare, se rețin ca relevante prevederile art. 202 alin. (1), (3)-(4) din Codul administrativ, conform cărora judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50. Declarația de abținere sau cererea de recuzare se face în scris, cu indicarea motivelor și anexarea probelor pertinente. Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Conform art. 53 alin. (1) din Codul de procedură civilă, propunerea de recuzare se examinează de instanța sesizată cu acțiunea. Instanța examinează explicațiile persoanei a cărei recuzare se solicită, dacă acestea au fost depuse, și ascultă opinia participanților la proces. Nu se admite interogarea ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare, nici efectuarea unor acte de procedură.

Totodată, în conformitate cu art. 50 din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției. Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele cauzei, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate în cererea privind recuzarea judecătorului Ion Malanciuc de la examinarea cererii de contestare depuse de Iurie Bejenaru împotriva Comisiei independente de

evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 4 din 09 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Iurie Bejenaru și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatului, nu cad sub incidența art. 50 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ.

Astfel, argumentul invocat în cererea de recuzare prin prisma prevederilor art. 50 alin. (2) lit. c) Cod administrativ, precum că, judecătorul Ion Malanciuc ar avea idei preconceptuate referitor la litigiul dat, opinia sa cu privire la aprecierea probelor, fiind expusă public anterior în opiniile separate, în cadrul examinării cauzelor administrative nr. 3-26/23, 3-1/23, 3-6/23, 3-9/23, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție relevă că, acest motiv nu se încadrează în prevederile legale și nu poate justifica admiterea cererii de recuzare. Or, circumstanțele și probele în cauzele administrative nr. 3-26/23, 3-1/23, 3-6/23, 3-9/23 sunt diferite de circumstanțele și probele prezentei cauze.

Completul de judecată conchide, că participarea judecătorului Ion Malanciuc la examinarea altor cauze de contencios administrativ și expunerea pe acele cauze a opiniilor separate, nu poate justifica admiterea cererii de recuzare înaintate de către avocații Rodion Tocan și Marian Bucătaru. Reieșind din prevederile art. 50 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, judecătorul Ion Malanciuc nu și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii anume pe acest caz.

Cu referire la argumentul avocaților reclamantului, Rodion Tocan și Marian Bucătaru, privind admiterea declarațiilor de abținere a judecătorilor Viorica Puica și Mariana Pitic, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție consideră că acestea nu au relevanță la examinarea prezentei cereri de recuzare. Or, circumstanțele care au stat la baza aditerii declarațiilor de abținere a judecătorilor Viorica Puica și Mariana Pitic sunt total diferite de circumstanțele prezentei cererii de recuzare.

Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, reține că criticile invocate în cererea de recuzare sunt întemeiate pe simple declarații de suspiciuni ale reprezentanților reclamantului, avocaților Rodion Tocan și Marian Bucătaru, cu privire la nepărtinirea și obiectivitatea judecătorului Curții Supreme de Justiție Ion Malanciuc de la examinarea prezentei cauze, iar simplul fapt că aceștia nu au încredere în judecătorul căruia i-au înaintat recuzare, nu constituie temei de admitere a acesteia.

Mai mult, motivele invocate în cererea de recuzare nu se încadrează în circumstanțe care indică la imparțialitatea obiectivă a judecătorului nici în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Completul de judecată remarcă și art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 care stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vre-o restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestația postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Totodată, nu urmează a fi ignorat nici faptul că, potrivit jurisprudenței CtEDO, pentru a se pronunța cu privire la existența, într-o cauză dată, a unui motiv legitim de a recuza un judecător (Morel împotriva Franței, pct. 45-50; Pescador Valero împotriva Spaniei, pct. 23) sau o instanță colegială (Luka împotriva României, pct. 40) că îi lipsește imparțialitatea, punctul de vedere al persoanei în cauză trebuie luat în considerare, dar nu joacă un rol decisiv. Elementul determinant constă în a ști dacă sesizările persoanei interesate pot fi considerate justificate în mod obiectiv (Wettstein împotriva Elveției, pct. 44; Pabla Ky împotriva Finlandei, pct. 30; Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 96).

În contextul celor redate supra, Completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție conchide că motivele invocate în cererea de recuzare nu se referă la circumstanțe ce ar putea pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului Ion Malanciuc, prin urmare, cererea de recuzare este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 202 alin. (4), art. 230 Cod administrativ, Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor,

d i s p u n e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea depusă de reprezentanții reclamantului Iurie Bejenaru, avocații Rodion Tocan și Marian Bucătaru, privind recuzarea judecătorului Ion Malanciuc, de la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de contestare depusă de Iurie Bejenaru împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 4 din 09 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Iurie Bejenaru și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Boris Talpă

Copia corespunde originalului

Judecătorul

Boris Talpă